

2022. 09. 13.

Az éghajlati övezetesség és a biomok 98. oldal

V. BIOMOK A FÖLDÖN

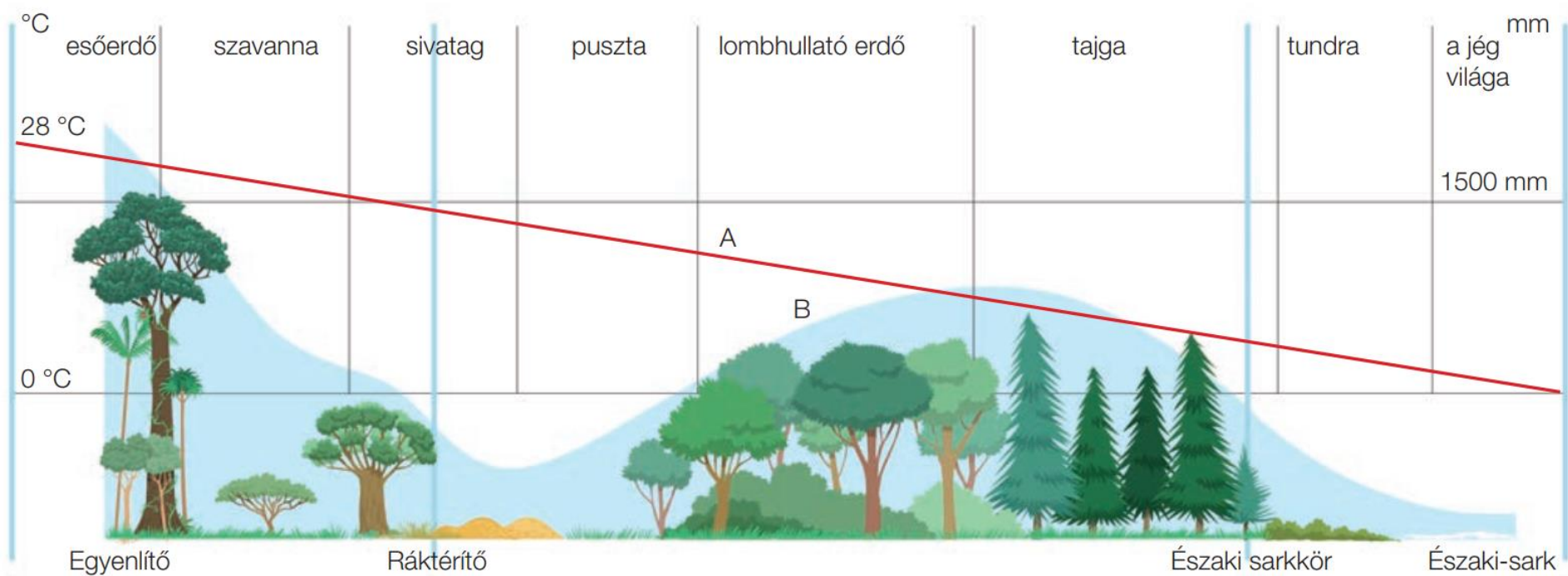

Földünkön az eltérő éghajlatú területek az Egyenlítőtől északra és délre haladva 3 nagy övezetet alkotnak.

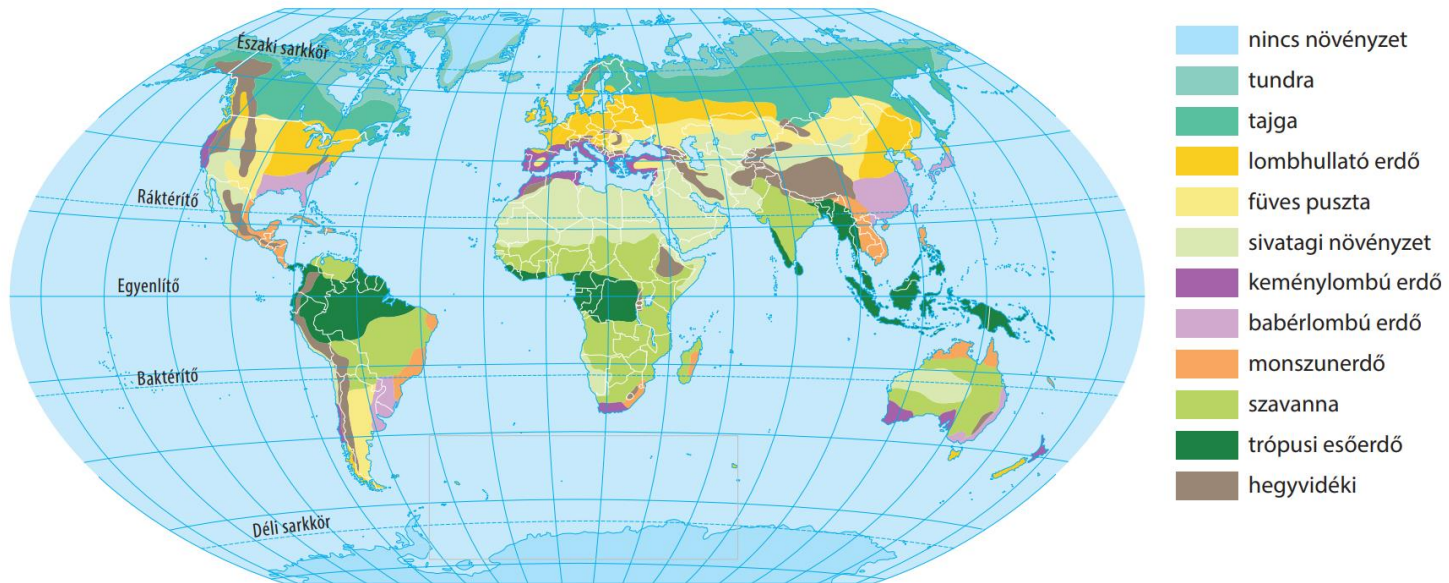
- trópusi
- mérsékelt
- hideg övezet

A különböző éghajlatokon más növények és állatok élnek. Más fajokból álló populációk más társulásokká szerveződnek, és együtteseik más biomot képeznek. **A biomok nagy kiterjedésű életközösségek.**

A biomok az éghajlati adottságokhoz alkalmazkodva jöttek létre, az éghajlat övezetességét követik. Ezek a zonális biomok. Az Egyenlítőtől a sarkokig figyelhető meg a vízszintes övezetesség.

1. ábra. Az évi középhőmérséklet (A) és az évi csapadékmennyiség (B) változása következtében alakul ki a Föld növényvilága.

2. ábra. A Föld növényzeti övezetei

A trópusi övezet

Trópusi esőerdők

- az egyenlítő mentén alakult ki
- mindennap esik az eső
- a csapadék éves mennyisége 2000 és 10 000 mm között változik
- éves középhőmérséklet 25-29 °C
- egy évszak, forró csapadékos nyár
- itt a trópusi esőerdők biomja alakult ki
- egy évszak van, a forró nyár

Szavanna

- az egyenlítőtől távolodva csökken a csapadék, így 2 évszak alakult ki
- az éves csapadék meghaladja az 1 500 mm-t, mely legnagyobb része az esős évszakban hull le
- az éves középhőmérséklet hasonló az egyenlítő menti területekhez, de a hőingás nagyobb

Sivatag

- tovább távolodva az egyenlítőtől a térítők felé, a csapadék mennyisége csökken
- a csapadék nem éri el a 200 mm-t
- évi középhőmérséklet 20 °C, nagy a napi hőingás, fagypont körüli éjszakát akár 50 °C-os nappal is követheti

A mérsékelt övezet

Lombhullató erdők

- 4 évszak jellemzi
- középhőmérséklet 10 °C körüli
- az éves hóingás közepes
- a csapadék mennyisége az óceánoktól való távolságtól függ
- partok közelében 500-800 mm, de akár 1000 is lehet
- a nyár meleg, a tél hűvös

Füves puszták

- a nyár meleg és száraz
- a tél hideg, fagyokkal és hótakaróval
- a csapadék főleg nyár elején és ősszel hullik
- a partmenti területekhez képest nagyobb a hóingás

Mérsékelt övezeti sivatag

- a kontinensek belsejében, távolabb az óceántól alakultak ki
- csapadék max. 200 mm
- a hőingás tovább nő

Keménylombú erdők és a babérerdők

- a trópusi és mérsékelt övezet átmeneti területén található
- a forró nyarat rövid tavasz és rövid ősz köti össze a téellel

Tűlevelő erdők

- a mérsékelt övezet hideg övezet felé eső területein alakul ki
- a nyár meleg, a tél nagyon hideg és hosszú
- az ősz tavasz csak egy-két hét
- csapadék éves mennyisége 400-600 mm

A hideg övezet

- a sarkkörök mentén található

tundra

- éves középhőmérséklet 0 °C alatt
- éves csapadék 200-400 mm, főleg hó formájában
- két évszak, hosszú hideg tél, rövid hűvös nyár

sarkvidéki területek

- évi átlaghőmérséklet -30 °C